

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Miten Liikenne 12 -suunnitelmaa toteutetaan?

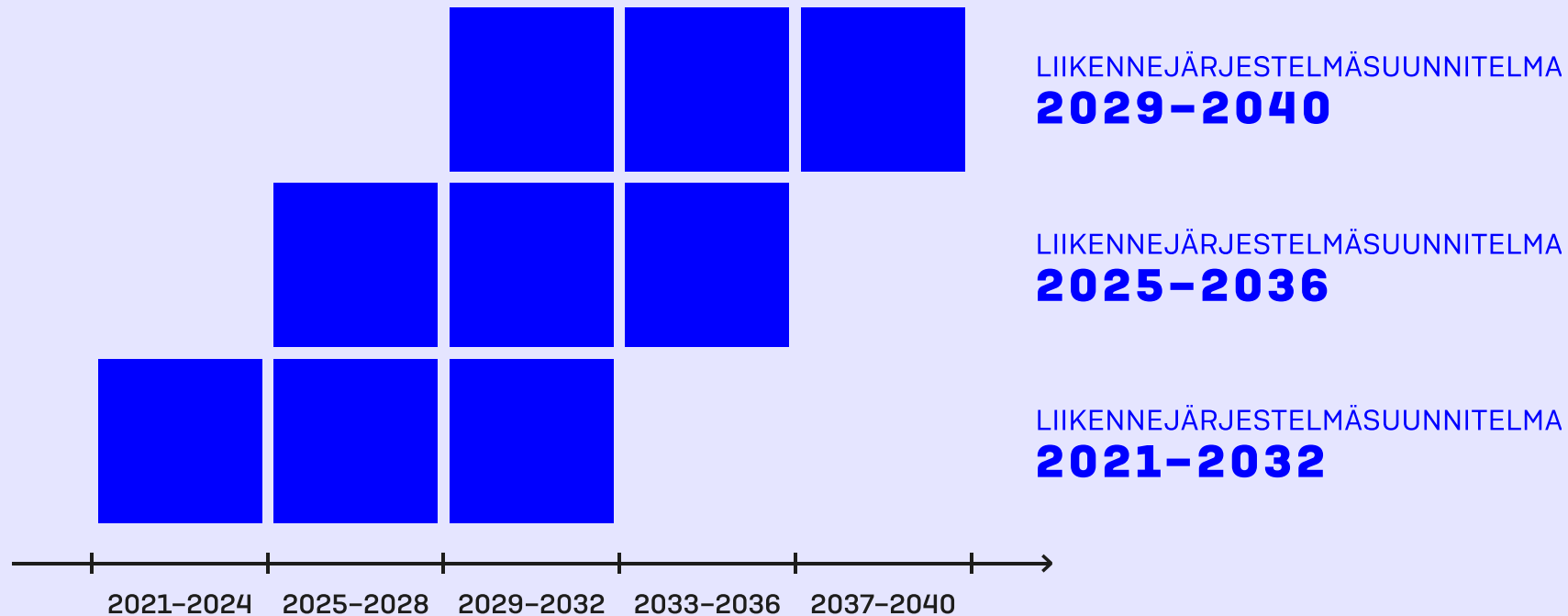
Liikennejärjestelmäfoorumi 12.5.2022
Hanna Perälä ja Kaisa Kuukasjärvi,
liikenne- ja viestintäministeriö

Tarve pitkäjänteiselle suunnittelulle

- Liikennejärjestelmän toimivuus ja kehittämisen ennakoitavuus **tärkeää elinkeinoelämälle** ja **kansalaisille**
- Kokonaisuuden hallinta
- Toimintaympäristön muutoksiin varautuminen - **yhteinen tilannekuva** ja näkymä kehittämiseen
- Rajallisten **resurssien kohdistaminen tehokkaasti** vaikuttavuuden mukaan
- EU-rahoituksen parempi hyödyntäminen
- Kytkeytyminen alueidenkäytön suunnitteluun ja alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun

12-vuotinen suunnitelma päivitetään neljän vuoden välein

Liikenne 12 -suunnitelma vuosille 2021–2032

- Valmisteltiin parlamentaarisesti ja vuorovaikutteisesti - pitkäjänteisyys
- Valtioneuvosto hyväksyi suunnitelman huhtikuussa 2021
- Eduskunnan kannanotto kesällä 2021
 - Liikennejärjestelmän rahoitus
 - Digitalisaatio
 - Sähköinen lentäminen
 - Yhteisrahoitus
- Toimeenpano meneillään ja sitä seurataan

Suunnitelman tavoitteet

Saavutettavuus

Liikennejärjestelmä takaa koko Suomen saavutettavuuden ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin.

Kestävyys

Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikkumismuotoja paranevat - erityisesti kaupunkiseuduilla.

Tehokkuus

Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee.

Tavoitteet ovat rinnakkaisia ja kaikki pyrkivät hillitsemään ilmastonmuutosta

Toimenpideohjelma

- Liikenneverkot ja solmupisteet
 - Valtion väyläverkko (perusväylänpito, kehittäminen, suunnittelu)
 - Muu liikenneverkko (yksityistiet, kadut, satamat, lentoasemat ja lentopaikat, kävelyn ja pyöräilyn infra, liityntäpysäköinti)
- Henkilöliikenteen palvelut (joukkoliikenne, matkaketjut) ja tavaraliikenteen palvelut
- Läpileikkaavat teemat (esim. huoltovarmuus ja varautuminen, tieto ja digitalisaatio)
- Alueelliset erityiskysymykset, kumppanuudet sekä EU-rahoitus ja vaikuttaminen

Nostoja toimenpideohjelmasta

- Suunnitelma tehtiin silloisen julkisen talouden suunnitelman mukaisesti – lisäysehdotukset määrärahoihin 2025 alkaen
 - Merkittävä lisäpanostus perusväylänpitoon, että olemassa olevan väyläverkon kunnosta pystytään pitämään huolta (tasokorotus + vuosittainen ”indeksikorotus”)
 - Toinen merkittävä lisäys kestävään liikenteeseen (mm. ratapainotus, joukkoliikenne, kävely ja pyöräily, matkaketjujen kehittäminen)
- Tiedon ja digitalisaation hyödyntäminen maksimaalisesti
- Prioriteetit Verkkojen Eurooppa -rahoituksen hyödyntämisessä
- Rahoitusvaraus esimerkiksi MAL-seutujen yhteisrahoitteisiin hankkeisiin
- Kumppanuuksia ja liikennejärjestelmän kehittämistä koskevat linjaukset

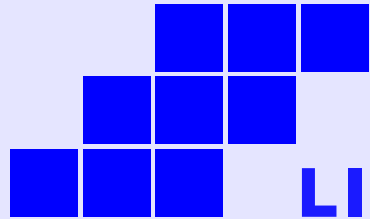
Mitä nykyinen Liikenne 12 -suunnitelma on ja mitä se ei ole?

	Liikenne 12	Muissa prosesseissa linjattavat asiat
Laajuus	Koko Suomen liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta olennaiset asiat	Maakunnan tai kaupunkiseudun liikennejärjestelmän kehittäminen
Väyläverkon kehittämisinvestoinnit	Rahoitusvaraus uusiin hankkeisiin, jako väylämuotojen välillä (tiet, rautatiet, vesiväylät) ja rahoituksen kohdistamisen teemat	Ehdotus rahoitettavista hankkeista (investointiohjelma) ja rahoituspäätökset (eduskunta talousarvioehdotusten pohjalta)
Liikenteen päästövähennyskeinot	Kävely ja pyöräily, liityntäpysäköinti, joukkoliikenne, matkaketjujen kehittäminen, jakeluinfra, liikkumisen ohjaus ja muut liikennejärjestelmään liittyvät asiat	Ajoneuvoihin ja käyttövoimiin liittyvät asiat
Suurten ratahankkeiden hankeyhtiöt	Mukana suunnitelmassa lukuun ottamatta rahoitusta	Suunnittelua tekevät hankeyhtiöt perustettu, päätökset etenemisestä myöhemmin
Liikennejärjestelmän rahoitus	Parlamentaarisesti sovittu yhteinen näkymä liikennejärjestelmän kehittämiseen tarvittavasta valtion rahoitukseen	Valtion talousarviosta päättää eduskunta vuosittain
Toimenpiteiden toteuttajat	Pääasiassa valtion toimijat, lisäksi kunnat	Esimerkiksi yritysten toimenpiteet

Missä mennään nyt?

- Suunnitelman jälkeen tehdyt valtion rahoituspäätökset eivät sisällä suunnitelman mukaista rahoitusta toimeenpanoon – uusimmassa kehyksessä 127 miljoonan euron vuosittainen säästö
- Perusväylänpidon rahoitustasot suunnitelman mukaiset vuoteen 2025 asti.
- Toimeenpano etenee monella saralla, mutta erityisesti väylänpidon rahoitus suurena haasteena yhdistettynä toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin (kustannusten nousu)
- LVM raportoi toimeenpanon etenemisestä vuosittain
- Tietopohjan kehittämiseen tähtäävä prosessi etenee
- Samalla valmistaudutaan seuraavan suunnitelman laatimiseen

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

